

NE NA LC DD NT VU **EN** CR RE
Starkt hotad (EN)
B1ab(iii)

Klass: Bivalvia (musslor), **Ordning:** Mytiloidea, **Familj:** Mytilidae (blåmusslor), **Släkte:** *Gibbomodiola*, **Art:** *Gibbomodiola adriatica* (Lamarck, 1819) **Synonymer:** *Modiolus adriaticus* (Lamarck, 1819), *Modiolus adriaticus* (Lamarck, 1819), *Modiola adriatica* Lamarck, 1819, *Modiolus cimbricus*

Kännetecken

Längd upp till 20 mm. Tunnskalig och avlång, bucklan placerad nära framänden. Periostracum gulaktigt, skal med röda radiära strimmor både på in- och utsida. En avlång och tunnskalig art som till formen är snarlik den vanliga hästmusslan *Modiolus modiolus*. Den saknar grova hår- eller taggliknande utskott på skalhuden. Djuret är ljust rödaktigt med bruna gälar.

Artbeskrivningen av Lamarck baserades på djur från Adriatiska havet, och det råder osäkerhet om den art som benämns med namnet i svenska vatten representerar den egentliga *G. adriatica*.

Utbredning och status

Arten är i Skandinavien känd från Bergennområdet söderut till Arendalsområdet längs norska väst- och sydkusten samt från Bohuslän söderut till norra Öresund längs Sveriges västkust. Arten tycks saknas i södra Nordsjön, men förekommer möjligen längs Brittiska öarna. Vid sydvästra delarna av dessa öar förekommer dessutom en variant benämnd *G. adriatica* f. *ovalis* (Sowerby, 1859), som når en storlek av ca 5 cm och sannolikt är den egentliga. Enligt Kurt Ockelmann, Marinbiologisk Laboratorium, Helsingør, som detaljstuderat arten, är det skandinaviska beståndet artskilt från *G. adriatica* s. str. Ockelmann hade länge planer på att beskriva dessa nordliga populationer som en ny art, men så har inte skett, delvis p.g.a. svårigheterna att under senare år finna material för vissa kompletterande studier. Arten har aldrig varit allmän, och därmed bedömts vara akut hotad. Det är i viss mån osäkert var den egentliga *G. adriatica*, vilken förekommer på mjukare botten mellan ca 14 och 75 meters djup, har sin nordgräns, men den förekommer i Svarta Havet, Medelhavet, vid Kanarieöarna och norrut, sannolikt till södra och västra Brittiska öarna.

Ekologi

Djuputbredningen är dåligt känd, men fynd i Skandinavien finns från ca 2-3 meter ner till ca 20 meters djup. Arten lever delvis nedgrävd i botten av förhållandevis grov sand. Med hjälp av ett antal ganska grova gulaktiga byssustrådar fäster den på större skal- och sandkorn.

Hot

Arten är sannolikt utsatt för predation från t.ex. fisk, men de senare decenniernas minskning går knappast att förklara utifrån detta perspektiv, så vi vet faktiskt inte varför arten tycks ha minskat så drastiskt. Möjligen kan arten i något av sina livscykelstadier vara känslig för metaboliter från algbloomningar, som ju haft negativ inverkan på en del grunt levande organismer under 1980- och 1990-talen. Om arten, såsom Thorson föreslagit, har direktutveckling, är det lätt att inse att det kan ta lång tid att återkolonisera områden där populationen slagits ut.

Åtgärder

Eftersom orsaken till artens tillbakagång inte är känd är det svårt att föreslå relevanta åtgärder.

Övrigt

Etymologi: Modius, Modiolus, Lat., en skål av en särskild form, som var avsedd att mäta upp ca 8,75 liter säd med; -olus, Lat., diminitivsuffix; adriaticus, Lat., från Adriatiska Havet. Utländska namn – DK: Stribet hestemusling.

Litteratur

- Jeffreys, J. G. 1865. *British Conchology or an account of the mollusca which now inhabit the British Isles and the surrounding seas*. Vol. II. Marine shells, comprising the Brachiopoda, and Conchifera from the family of Anomidae to that of Mactridae. Van Voorst, London.
- Jensen, A. S. & Spärck, R. 1934. *Bløddyr*. II. Saltvandsmuslinger. Danmarks Fauna 39.
- Møller Christensen, J., Larsen, S. & Olesen Nyström, B. 1979. *Musslor i havet*. Wahlström & Widstrand, Stockholm.
- Poppe, G. & Goto, Y. 1993. *European Seashells*. Vol. II. (Scaphopoda, Bivalvia, Cephalopoda). Verlag Christa Hemmen.
- Tebble, N. 1966. *British bivalve seashells. A Handbook for Identification*. British Museum (Nat. Hist.).
- Thorson, G. 1946. *Reproduction and larval development of Danish marine bottom invertebrates, with special reference to the planktonic larvae in the Sound (Øresund)*. Meddelelser fra Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser. Serie: Plankton. Bd. 4(1): 1–523.

Författare

Hans G. Hansson 2004. © ArtDatabanken, SLU 2005. Fredrik Pleijel och Malin Strand 2016.